

Supplerende samlenotat - Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 23. januar 2012

8. Hviderusland

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at vedtage konklusioner vedrørende en justering af kriterierne for sanktioner over for Hviderusland i lyset af myndighedernes fortsat kritisable fremfærd på demokrati- og menneskerettighedsområdet.

2. Baggrund

Situationen i Hviderusland er siden præsidentvalget i december 2010, hvor den siddende præsident Lukasjenko blev genvalgt, blevet skarpt forværret. Myndighederne har slået hårdt ned på de efterfølgende protestdemonstrationer med massearrestationer, herunder også tilbageholdelse af flere af Lukasjenkos modkandidater. På nuværende tidspunkt sidder to tidligere præsidentkandidater stadig fængslet. De er dømt til hhv. fem og seks års fængsel. Den internationalt anerkendte menneskerettighedsforkæmper Ales Bialiatski er ligeledes blevet dømt til 4,5 års fængsel for skatteunddragelse – men reelt for via banker i Litauen og Polen, at have modtaget penge fra udenlandske donorer til menneskerettighedsorganisationen Viasna. Politiet har løbende med klar intimiderende hensigt gennemført ransagninger hos journalister, NGO'er, mm. EU har som reaktion herpå indført en række sanktioner. På det seneste har myndighederne løsladt en række politiske fanger men uden at rehabilitere disse. Det forlyder endvidere, at de løsladte har været udsat for hårdt fysisk og psykisk pres for at underskrive anmodning om amnesti til præsidenten.

EU har gentagne gange fordømt regimets uforholdsmæssige brug af vold og har bl.a. opfordret til øjeblikkelig frigivelse samt rehabilitering af de arresterede. De seneste begivenheder har ført til, at der er bred enighed i EU om at justere kriterierne for sanktioner mod Hviderusland. *Sanktionerne omfatter visumforbud og indefrysning af midler mod fremtrædende medlemmer af regimet, en våbenembargo samt økonomiske sanktioner rettet mod udvalgte virksomheder.*

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

3. Formål og indhold

Der ventes vedtaget rådskonklusioner vedrørende en justering af kriterierne for sanktioner over for Hviderusland i lyset af den fortsatte repression fra myndighedernes side. Justeringerne vil betyde at kriterierne for visumforbudslisten både omfatter medvirken i begivenhederne i forbindelse med præsidentvalget i december 2010 og nu også medvirken i den generelle undertrykkelse i landet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Regeringens generelle holdning

Danmark har fordømt de hviderussiske myndigheders fremfærd mod oppositionen, journalister, civilsamfundsrepræsentanter, m.fl. efter præsidentvalget i december og har støttet op om indførelsen af EU-sanktioner. Danmark er klar til at overveje en justering af sanktionerne, der kan lægge øget pres på myndighederne for at frigive og rehabilitere de personer, der er tilbageholdt af politiske grunde.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel enighed om synspunkter, der svarer til de danske.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 7. oktober 2011